

Iz Ljubljane. V vremenske bukve moramo zapisati pretekli petek. Popoldne je začelo germeti in večkrat se je toča vsula; proti večeru sta dež in grom nehala, ponoči do polnoči pa je spet germelo in toča šla. Sicer so take nevihte večidel le tu in tam, cvetni petek pa so bile, kakor se nam od več krajev piše, skor po celi deželi. Da toča ni brez škode bila cvetečim drevesom, je gotovo. „Malotravna če germí, slane več se bati ni“ — pravi sicer vremensk pregovor; ali pa je cvetno nedeljo bilo celó brez slane, ne vemo. Ravno tisto noč, ko je razsajala huda ura, se je na železnici med Prestrankom in Postojno pripetila velika nesreča. Vozovi iz Postojne z vojaškim blagom naloženi in vlečeni od dveh hlaponov so z nasprotnimi pa praznimi vozovi, ki so od Prestranka tudi z dvema hlaponoma priderdrali, terčnili s tako silo, da je nek čez 20 voz strašno poškodovanih; verh pa je nek pripihal kmali potem še en voz iz Postojne in še odzad naletil v poprejšne. Velika sreča je, da razun enega delavca, kterege je mašina do drobca sterla, ni noben drug človek ob življenje prišel.

Iz Ljubljane. P. — V nedeljo 10. t. m. je imela tukajšna katoliška družba rokodelskih pomagačev prav lep in po domače vesel večer. Obe družbeni sobi ste bile polne družbenikov pa tudi drugih podpornikov in prijatlov; toda ni bilo tako, kakor sicer druge večere. Ta večer ste bile te sobi prava živa delavnica polna čverstih, pridnih in veselih rokodelcov. Vsak je imel saboj svoje orodje, in vse je le čakalo svojega ljubega očeta in vodja, čast. gospod dr. Leon-a Vončina-ta, kteremu so hotli verli udje za god domačo predvečernico napraviti. Ko tedaj pridejo gospod vodja, skočijo in udarijo vsi na svoje delo. Kovači kujejo, mizarji žagajo; — čevljarji, krojači, klobučarji, lončarji, kolarji, strugarji itd. vse dela po svoje. Vidi se okoli 20 različnih rokodelstev; še celó bukvtiskar in zvonar sta med njimi. Gospod vodja veselo stermé; starašina družbe pa jim v razsvitljeni in ovenčani sobi podá spisano vošilo, in jih prav lepo in primerno nagovori, — jih zahvaljuje za njih očetovsko skerb, ter se še dalje priporočuje. Gospod vodja prav iskreno odgovoré, jih pohvalijo kakor ljubi oče svoje pridne otroke, jim živo kažejo, kako važna in lepa je ta družba, ktero tudi obljubijo še dalje po svoji moči podperati. — Potem zapojejo pevci prav ginljivo in primerno čveteroglasno pesem. In zopet delavci primejo za delo, in še vse krepkejšo jo udarijo, kakor da bi jim bila nova moč šinila v gibčne ude in bi se ne bali nobenega žulja več, ter delajo, dokler jim starašina ne naznani delapusta. In lej, zvon zazvoni in vabi k večerni molitvi. Delavci se odkrijejo, zapojejo sveto večerno pesem „Ave, Maria!“ in odmolijo angeljevo češenje, kakor je navada pri keršanskih, poštenih rokodelcih. Veselo pomenj-kovanje in tudi nekteri gladki govori so potem olepšali še ta večer, kterege gotovo ne bodo pozabili vsi, kteri so bili zraven.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Čedalje bolj pojema upanje, da bi se svetu mir ohranil; Bog ne daj, da bi nam Velika noč za pirhe ne prinesla žalostne novice, da je miru odkljenkalo! Čedalje jasniše pa prihaja sedaj že tudi diplomaciji, da cesarju Napoleonu ne gré samo za Laško, temuč še tudi za kaj več drugega. Ozrmo se po novicah preteklega tedna, da zvemo, kako stojé danes politične homatije. Že smo povedali svojim bravcom, da angležka vlada je nasvetovala naši vladi čvetero pogoje, pod kterimi bi se utegnil kongres za posvetovanje mirne sprave začeti; naša vlada je poterdila te čvetero pogoje, pa je dostavila še enega. So pa ti peteri pogoji le-ti: 1) Kongres naj določi, kako se ima mir med Avstrijo in Sardinijo tudi za prihodnje čase zagotoviti; 2) papeževe de-

žele imajo vse ptuje armade zapustiti in kongres naj se posvetuje zastran potrebnih prenaredb v vladarstvu laških deželá sploh; 3) pogodbe, ki jih je avstrijska vlada sklenila z nekterimi laškimi vladami se smejo sicer v pretres vzeti, ako tudi druge vlade to s svojimi pogodbami storijo; vendar tega ne dovoli avstrijska vlada, da bi se kdo dotaknil veljave teh pogodb; 4) da bi se stan laških dežel kakor koli premaknil, na to ni misliti; 5) vse velike vlade morajo orožje iz rok položiti, to je, svojo armado na tisto število zmanjšati, kakor jo imajo v mirnih časih. Že pred 14 dni so poslali te predloge do cesarja Napoleona v Pariz, — al nobenega odgovora dosihmal še ni; Napoleon molčí! Le njegov časnik „Moniteur“ je 10. dan t. m. spregovoril; kaj je rekel, se bere v današnjem listu spodej. Od tega, kar je v gori omenjenih peterih pogojih rečeno, ne bo avstrijska vlada ne stopinice odstopila, in gotovo je sedaj, da tudi angležka in pruska vlada ste edine z avstrijsko; kaj o teh pogojih misli rusovska vlada, še ni znano. Sardinska je že odgovorila, da po nobeni ceni ne položi orožja iz rok. Da iz take moke ne bo dobrega kruha, je jasno kot beli dan. Zato se pripravljajo za vojsko kamor koli se ozremo. Na Angležkem delajo strašne priprave na morji; na Parskem, Saksonskem, Virtemberžkem, Hesenskem, Badenskem, Hanoveranskem itd. se sklicujejo vojaki; v Berlinu so nek že sklenili, poleg Rajna postaviti močno armado. Ker se, kakor avstrijska in nemška dežela, tudi Belgija in Holandija boji napada, ste sklenile vzajemno zvezo za varstvo svojih dežel; Švicarji spravljajo armado na noge, da v potrebi bodo varovali neutralnost svojo. Francozi valé čedalje več armade proti Laškemu, in sardinski kralj Viktor Emanuel je 13. dan t. m., ko je ogledoval tisti oddelek turinske armade, ki se je podala na mejo dežele, se poslovil od nje s čudnimi besedami: „da je čas boja že blizo“. Po vsem tem — kaj smemo pričakovati? Če se zraven tega še sliši, da je cesar Napoleon se pred nekimi dnevi podal v svoj bližnji grad Villeneuve l' Etang, eno uro od Pariza, in da tam natihoma in pri zapertih vratih s svojimi najzvestejšimi generali se posvetuje, zemljovide pregleduje in vojsko snuje, kaj smemo drugega pričakovati, kakor da bo tromba vojske kmali svet prestrašila?

— Število pisem se je v našem cesarstvu poslednjih osem let tako pomnožilo, da so jih cesarske pošte v letu 1858 še enkrat toliko prepeljale, kakor v letu 1851. Leta 1858 jih je bilo namreč čez 60 milijonov na pošte danih, leta 1851 komaj 30 milijonov. Kolik je razloček!

Iz Štajarskega. 11. t. m. je bila prva vožnja za poskušnjo po železnici iz Gradca v Koflje.

Iz Českega. Česki plemenitaži (zlahtniki) so poklonili presvitlemu cesarju pismo, v kterem izrekujejo, da so pripravljani domovini, ako pride v nevarnost, „kri in premoženje“ darovati, in da hočejo vladi kadar in kakor koli pomagati in svojo zvestost ohraniti. Ob enem pa so prosili, naj bi Njih Veličanstvo kmalo ustanovili deželne namestovavce.

Iz Italije. Iz Sardinskega. Garibaldi je ogledoval prostovoljce v mestu Cuneo, zapustil je pa to mesto, ko je zvedil, da mu hočejo slovesnosti napraviti.

— Vladen razpis prepoveduje, Piemontezom stopiti v čete prostovoljcov, kterim bo Garibaldi poveljnik.

— Iz Rimskega. Kakor je bilo brati, so imeli sveti Oče 15. t. m. v skrivnem zboru kardinalov ogovor imeti, v kterem bi bili izrekli, da ne spoznajo kongresa. Ali se je to zgodilo ali ne, še časniki niso povedali.

— Iz Napolitanskega. Pruski kralj je prišel 30. marca s kraljico iz Rima v Napol. — Napolitanska armada je tudi že vsa za vojsko pripravljena. Barke bodo pomnožili z dvema linijnima ladijama in 600 novincev za mornarstvo bodo izbrali.

— V Pariz je došla novica, da je kralj napolitanski že umerl. Ali je to res, drugi časniki še ne povejo. Toliko moramo povedati, da piše napolitanski vradni časnik od 11. t. m., da je kralj res zlo bolan, pa vendar opravlja pridno vse svoje vladne opravila, kakor je bil sicer vajen.

Iz Rusije. Ruski car je nek avstrijanskemu obljubil, da more, ako se vojska začne, brez vse nevarnosti vojake iz Galicije vzeti.

Iz Švajca. 10. t. m. je bil v Genefu in okolici strašen vihar; na genefskem jezeru je prevrnila nevihta več bark, ki so se z ljudmi vred v dno jezera pogreznile. Malo malo jih je bilo tako srečnih, da so svoje življenje oteli.

Iz Nemškega. Iz Pruskega. Svitli nadvojvoda avstrijski Albrecht se je pripeljal 12. aprila v Berolin, kjer so ga slovesno sprejeli. Stanuje v kraljevem gradu. Vse misli, da potovanje nadvojvodovo v Berolin sedanji čas ni brez posebnega imenitnega posla.

— Pisanje iz Berolina od 12. aprila pripoveduje, da je bilo ta dan povelje dano, naj se 7. in 8. pruska armadna četa za vojsko pripravi.

— Zeleznicam je bilo ukazano, naj bodo pripravljene za prevaževanje vojakov na Rajn.

— Iz Virtemberškega. Brambovci prvega razreda so dobili povelje, do 1. maja k orožju priti.

Iz Francozkega. Spet se je oglasil francozki vladni časnik „Moniteur“, in piše, da mu dobro dé, da je hudo voljno zabavljanje časnikov in deržavnih zborov nekterih nemških deržav proti Francozkemu začelo odjenjevati. Zdravi in podučeni del nemških deržav spozná, da ni nikjer nobenega pravega uzroka za to hudo zabavljanje. Obnašanje francozke vlade v italijanskih zadevah ni nikakor tako, da bi moglo nemški narod žaliti, temuč tako je, da morejo Nemci brez vsega strahú biti. Francozi ne bodo na Nemškem se tega lotili, kar hočejo na Italijanskem braniti. Njih politika, ki ne sega zavoljo slave po tujih deželah, ne iše družega, kakor to, kar terjajo pravice narodov, njih blagor in sreča cele Evrope. Na Nemškem kakor na Italijanskem ne zahteva nič družega, kakor da se morejo po pogodbah poterjene narodnosti ohraniti in učverstiti, ker jih spozná za poglavitno podlago evropejskega reda. Nespametno je natolcovanje, da je francozka vlada nemški narodnosti sovražna. Ze deset let si prizadeva francozka vlada, vse težavnosti poravnati in odpraviti kakor je prav in pravično. Kot izglede naveduje „Moniteur“ Španijo, Švajco, Rim, Napolitansko, Holštajnsko in Moldavo in Valahijo, kjer si je prizadevala, pravične želje spolniti in red s tem ustanoviti, da se je narodom zadostilo. Francozka politika prevdarja vse, kar se tiče blagra vseh narodov. Kar hoče na Italijanskem, bo tudi na Nemškem čislati vedila.

— Iz Pariza. Zadrega evropejskih diplomatov zavoljo italijanskih zadev so rumunskim unionistom dobro došle. 7. t. m. je bila v Parizu prva konferencija zastran Moldave in Valahije. Družega se nič ne sliši iz nje, kakor da je turška vlada odjenjala in da hoče Kuza za gospodarja obeh dežel spoznati, pa se vé da s tem, da se njene pravice do teh dežel ne prikratijo.

— V Cherbourg je šlo povelje, 10 kanonirskih šalup berž ko je moč pripraviti; sliši se, da so za jadransko morje namenjene.

— Pred nekimi dnevi je prišel nek k smerti obsojen francozki političen begún v neki gostivnici v Parizu gosposki v oblast. Živel je doslej na Angležkem. Francozka policija je zvedila, da ima v Pariz priti, pa zgrešila ga je in še le v pondeljek 14 dni so ga izsledili v gledišču. Ker je bil ravno cesar v gledišču, so se bali kakega napada na njegovo življenje. Begún je menda to spoznal in zginil jim

je sopet spred oči, dokler ga niso zasačili v gostivnici. — Tudi nekega Laha so prijeli, kateri je imel pištolo v žepu. Prizadeval si je večkrat, do cesarja priti, pa vselej zastonj. Ko so ga v ječo odpeljali, se je sam sebe ondi zaklal.

— Francozka vlada ima namen, 750 milijonov frankov na posodo vzeti.

— „Independ. belge“ piše iz Pariza: 13. aprila je sprejel cesar Napoleon avstrijskega poslanca, baron Hübnerja, in angleškega poslanca lord Cowleya, ktera sta mu podala nasvet, naj zavoljo ohranjenja mirú ne dene samo Piemont, temuč tudi Francozko in Avstrija orožje iz rok. Cesar jima je odgovoril, da bo ta nasvet prevdaril (študiral).

— Kako je s kongresom, ki ima Evropi zopet večni mir dati, menda doslej še sam Bog vé. Tako nasprotno si pišejo telegrafi in časniki, da ni mogoče nič gotovega zvediti. „Nord“ obeta, da bo „Moniteur“ povedal, da se francozka vlada vdá v to, da vsi denejo orožje iz rok; drugi pišejo, da se francozka vlada ne vda v to, kar Avstrija tirja, še drugi pa, da se je že vdala; pa bodi si kakor koli, kongres ne bo prinesel zveličanja, ako se tudi snide, dokler se bo bralo, na pr. v „Moniteurju“: Parne fregate Sané, Ulloa, Magellan, Magador in Panama so šle 13. t. m. iz Toulona v Algerijo po vojake; ali kakor „Indep.“ piše iz Pariza: Minister vojaštva je dal povelje, da morajo vsi vojaki, ki so začasno na urlaubu, k svojim banderom se verniti, in da ima armada pri Lionu pripravljena biti, v boj iti, kadar koli povelje dobí itd.

Iz Angleškega. Minister Disraeli je obljubil, da bo kakor pretečeni petek odgovoril na to, kar je bil v deržavnem zboru zastran unanjih zadev prašan. V petek pa še ni dal odgovora, in je obljubil ga dati v pondeljek.

— Brati je bilo, da je bil angleški poslanec lord Cowley iz Pariza v London poklican; „Morn. Herald“ pravi zdaj, da to ni res in veže na prihod piemonteškega poslanca d'Azeglio v London veliko upanja, da se bo mir ohranil.

— Angleška vlada ne upa, kakor se zdí, nič kaj prevaževanju francozkim vojakov iz Tulona v Algerijo in iz Algerije v Tulon in bojí se, da bi Francozje ne poskusili, mahoma priti na otok Malto. Zato so Angleži ondi silno pazljivi.

— Nek angležki časnik je razodel, kako namerja cesar Napoleon srednjo in južno Evropo prikrojiti in dežele razdeliti, in sicer tako-le: 1. Sardinija bi imela dobiti Lombardijo, Benečijo, Modeno in Parmo; 2. Napoleon III. bi dobil kot plačilo za vojaško pomoč Savojo in sardinsko obmorje do Nizze. 3. Da bi se tudi princu Napoleonu kraljev prestol stesal, bi bilo treba iz Toskane in papeževih dežel kraljestvo skerpati; 4. napolitansko kraljestvo bi imel Murat dobiti; 5. Rusija bi za Galizijo in Póžno obogatéla; 6. Prusija bi se s Holštajnom in Hanoverskim odškodovala in pa zoper Avstrijo podkurila; 7. Ogersko bi se od Avstrije odtergalo in ruskemu velikoknezu Konstantinu izročilo, in 8. Avstrija bi mogla s svojimi deželami zadovoljna biti, ktere se sedaj k nemški zvezi štejejo.

Iz Moldave in Valahije. V Bukarestu so se poslednje dni čudne reči godile. Najprvo so raztrosili po celem mestu, da je stari knez Miloš Obrenović umerl in da so Serbi kneza Kuza za svojega vladarja zvolili; drugo je, da so našli v Bukarestu peklensko mašino, ktera je imela knezu luč življenja upihnuti; pa o pravem času še so za njo zvedili in 7 ljudi so zaperli, ktere natolcujejo, da so te zarote deležni bili.

Na mnoge vprašanja damo naznanje, da na vertu kmetijske družbe se dobi ričkovo seme funt po 8 kr., rigajski (rusovski) lan po 42 kr. star. dnarja.